

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja:
Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie
od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 maja 1928 r.

Prenumerata wynosi: w kraju z prze-
syłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł,
kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką
rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwar-
talnie 6 zł. Numer pojedynczy 1 zł.

NR. 9

Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.*

ROK 7

Rabaty najwyższe

Ceny concernowe

Kredyty dogodne

WĘGIEL - KOKS HUTNICZY - BRYKIETY

tylko z kopalń głębokich krajowych i zagranicznych

Zachodnio-Polski Syndykat Węglowy T. z o. p.

Telefon 23-77, 37-77

Poznań, Plac Wolności 10.

Adres telegr.: „Zapol“

Własny gmach handlowy

Własne składnice kolejowe Poznań, ul. Przemysłowa II. brama.

Zakłady Mechaniczne URSUS

Sp. Akc.

Oddział w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 16. — Tel. 39-21.

Silniki systemu **DIESELA**
„ **Pół-DIESELA**
„ **Dwu-Suwnego**

Samochody ciężarowe
i osobowe

Fabryki „Ursus“ (silników w Warszawie, a samochodów przy stacji „Ursus“) egzystują 32 lata i dostarczyły przeszło 6000 sztuk silników różnych systemów i mocy dla elektrowni, przemysłu, młynów i t. p.

Prosimy łaskawie żądać ofert, kierując zapytania do Oddziału Sp. Akc. URSUS w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 16.

FABRYKA PERFUM, KOSMETYKÓW,
i MYDEŁ TOALETOWYCH

Czekolady

Kakao

„GOPLANA“

POZNAŃSKA FABRYKA CZEKOLADY

TOWARZYSTWO AKCYJNE

POZNAŃ

ULICA ŚW. WAWRZYŃCA 28.

Cukry deserowe

Marcepany

BRACIA WESOŁEK

POZNAŃ
ulica Wielka 27

polecają
w wielkim wyborze

Odzież męską
dla chłopców i dzieci

Materiały
od najtańszych do najlepszych
wyrobów fabryk bielskich ----

Podszywki
w każdym gatunku

Własny zakład fabryczny
ulica Woźna nr. 12

Hurtownia Win

i spirytualji

A. Glabisz

Poznań

Stary Rynek nr. 50
(pod daszkiem)

Telefon 34-00.

Zawiadamy Pp. Członków, iż p. prof. Trepka, dyrektor Związku Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej, wygłosi na posiedzeniu Poznańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Chemicznego, w piątek 4 maja o godz. 7 wiecz. odczyt p. t. „Przyszłość polskiego przemysłu chemicznego“.

VIII. Targi w Poznaniu.

Zagadnienie, czy rozwijać życie gospodarcze z targami czy bez, czy utrzymać tę metodę akcji handlowej, jakkolwiek nie zostało jeszcze w dyskusji wyjaśnione, to ma już swoją praktykę życiową, na podstawie której jasno można stwierdzić, że Targi, szczególnie Targi Poznańskie, są naszemu życiu gospodarczemu potrzebne i że spełniają pewną aktywną rolę w naszym gospodarstwie narodowym.

Ktokolwiek by temu chciał zaprzeczyć, musi niewątpliwie po zapoznaniu się z faktem ośmioletniej egzystencji Targów w Poznaniu, stwierdzić, że wysunięte wnioski oparte są na pewnych założeniach.

Inna rzecz, że czynniki, które twierdzą, iż przemysł nasz musi wystawiać na Targach skoro taka instytucja egzystuje, ma również swoją rację i uzasadnienie.

Z chwilą bowiem egzystencji Targów, jako instytucji stałej, zrozumiałem jest, że jeśli nie będzie wystawiać przemysł polski, to niewątpliwie wystawi przemysł zagraniczny, który przy odpowiedniej reklamie będzie miał przez to ułatwioną drogę do utrzymania się na naszym rynku. Z tego też powodu chcąc nie chcąc i nasz przemysł zmuszony jest wystawiać na Targach, a szczególnie ten, który jest najwięcej zagrożony konkurencją.

Mimo więc to, czy sprawa się przedstawia tak czy inaczej, śmiało można rzec, że w naszych warunkach ta lustracja przemysłu, którą się przeprowadza w czasie corocznych Targów, przyczynia się niewątpliwie do pobudzania naszego życia gospodarczego i daje impuls przemysłowi do dalszej pracy i dalszych wysiłków w kierunku doskonalenia produkcji, lepszego jej organizowania, oraz pobudza przemysłowców do rozwijania produkcji takich fabrykatów, które dotychczas trzeba było sprowadzać, a które jednakże bez trudności produkować można w kraju.

To ostatnie znaczenie Targów bywa najczęściej zapoznawane, chociaż, naszym zdaniem, tutaj tkwi największa ich zasługa dla rozwoju naszego życia gospodarczego.

Bo jeżeli chodzi o rozwój stosunków handlowych, o zwiększenie popytu, ożywienie obrotów, to mamy wrażenie, że wpływ w tej dziedzinie Targów jest minimalny, gdyż wzrost zapotrzebowania jest ściśle zależny od warunków gospodarczych, których, jeśli są nieszczególne, to kupiec chętnie obejrzy eksponaty, ale nie zrobi żadnej transakcji, co dość często zdarzało się w poprzednich latach.

Jeżeli chodzi o obecną chwilę, to nie można tutaj wróżyć specjalnie złych wyników w obrotach handlowych na Targach, gdyż warunki mimo wszystko stają się lepsze, konsumpcja wzrasta, co niewątpliwie też spowoduje ożywienie w handlu i przyczyni się do zawarcia poważniejszych transakcji.

Stąd też, naszym zdaniem, VIII Targi w Poznaniu wykazują, iż ich instytucja zdała egzamin życiowy i że wykazać się może swoją pożyteczną rolą, jaką spełnia w życiu gospodarczym, dlatego też przy okazji otwarcia Targów wyrażamy życzenia dla tej instytucji w roku bieżącym, ażeby przyczyniła się do ożywienia handlu, który chwilowo stanął na martwym punkcie, oraz jako pożyteczna placówka, by rosła z roku na rok w siłę i znaczenie. Przy tej okazji wszystkim członkom Związku Fabrykantów, którzy wystawiają na Targach, życzymy dokonania jak największych i najkorzystniejszych transakcji.

Okólnik Związku Fabrykantów

Pertraktacje celne z Czechosłowacją i Austrią w sprawie dokonanej waloryzacji cel.

Jak wiadomo, waloryzacja cel wywołała szczególnie u Czechów silne rozdrażnienie, motywowane koniecznością utrzymania na odpowiedniej stopie aktywności ich bilansu z Polską.

Cała ta akcja ze strony czechosłowackich sfer przemysłowych, nie posiada żadnego umotywowania gospodarczego ani prawnego, jest tylko zwyczajnym targiem, który, zdaniem przemysłowych kół czechosłowackich, w tej sytuacji, w jakiej znajduje się Polska, nie posiadając traktatów handl. ze swoimi najpoważniejszymi sąsiadami, powinien przynieść Czechosłowacji sukces, polegający na tem, że ta ostatnia mogłaby zwiększyć swój import do Polski, rozumie się, że ze stratą dla naszego bilansu handlowego.

Czechosłowacja domaga się zniesienia cła na cały szereg wysoko kwalifikowanych fabrykatów jak: obuwia, skór wyprawnych, konfekcji, materiałów włókienniczych, dywanów, tkanin jedwabnych i półjedwabnych, przędzy lnianej, aksamitów i płusów, papier pakowy, papier z zawartością masy drzewnej, brystol, celulozę, drut, żelazo i stal, wyroby nożownicze, aparaty cukrownicze, kompresory do lodów i chłodownictwa, maszyny rolnicze, szczególnie siewniki rządowe, siewniki kombinowane, sadzarki do ziemniaków, sieczkarnie, brony, kultywatory, fortepiany, guziki: metalowe, blaszane, porcelanowe, szklane, kościane i drewniane, sól, piwo pilzneńskie, oraz wszelkie inne piwo, obuwie płócienne.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu jeszcze w obecnej chwili nie jest zdecydowane co do swoich posunięć, jednakże stwierdzić trzeba, iż przyznanie jakichkolwiek poważniejszych ulg co do wymienionych fabrykatów, musi niewątpliwie podważyć znalezienie ostatnio dokonanej a bardzo niskiej waloryzacji, co będzie miało ten skutek, że zwiększy tylko pasywność naszego bilansu handlowego.

Co do Austrii, która również wystąpiła o zniżkę szeregu pozycji zwaloryzowanej taryfy celnej, to zaznaczyć należy, iż państwo to cierpliwie wyczerkuje pertraktacyj z Czechosłowacją, gdyż ulgi celne przyznane Czechosłowacji, która najwięcej krzyku robi w tej dziedzinie, automatycznie na podstawie klauzuli największego uprzywilejowania spadną na Austrię. Z punktu jednakże handlowego nie ulega najmniejszej wątpliwości, że Austrija przedstawia dla nas większy walor pod względem zbytu naszych produktów aniżeli Czechosłowacja.

Czechosłowacja jednak wykorzystuje swoje stanowisko, polegające na tem, że przez jej terytorjum prowadzi droga tranzytem na zachód, gdzie zbywamy gros swoich najważniejszych produktów.

Zmiana najważniejszych podatków.

Jak nas informują, w najbliższym czasie zostanie wniesiona do Sejmu zmiana ustawy o podatku dochodowym, w której rząd pragnie obciążyć podatkiem dochodowym wszystkich bez wyjątku mających dochód, bez tworzenia żadnych klas uprzywilejowanych, jak to miało miejsce dotychczas, gdzie rolnicy poniżej 15 hektarów byli zwolnieni od płacenia podatków.

Tak samo istnieje zamiar przeprowadzenia w drodze ustawodawczej pewnych korektur, usuwających podwójne względnie potrójne opodatkowanie w podatku dochodowym, co wprowadziłoby niewątpliwie znaczną poprawę dla przemysłu, który najwięcej obciążony jest dopuszczalnością stosowania podwójnego względnie potrójnego opodatkowania.

Co się tyczy podatku obrotowego, to Ministerstwo Skarbu nosi się również z projektem obniżenia podatku obrotowego, ta ostatnia sprawa nie jest jednakże zbyt pewną, gdyż jak wiemy, Ministerstwo

Skarbu ze względu na konieczność utrzymania dochodów na obecnym poziomie dotychczas nie bardzo skłaniało się w kierunku obniżenia podatku obrotowego, mimo, że uznaje słuszność tego postulatu przedstawionego przez wszystkie sfery gospodarcze.

Rozporządzenie o nadzorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

Dotychczasowe ustawodawstwo co do nadzoru nad artykułami żywności i innymi przedmiotami powszechnego użytku było dotychczas u nas nader niejednolite, a nawet w b. zaborze rosyjskim brak było niemal zupełnie przepisów w tym kierunku. Lukę tę zappełniło obecnie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca rb., ogłoszone w Dz. Ust. Nr. 35, które ma na celu ochronę konsumentów przeciwko fałszowaniu, podrabianiu itd. środków żywności i innych przedmiotów codziennego użytku, jak naczynia, przyrządy i przybory używane przy wyrobie, przechowywaniu, ważeniu, opakowaniu i spożywaniu artykułów żywności, środków kosmetycznych, odzieży, zabawek, farb, nafty, świec itd. Rozporządzenie powyższe przewiduje kary za wyrabianie lub sprzedawanie artykułów, szkodliwych dla zdrowia, zepsutych, podrobionych, sfałszowanych lub też oznaczonych fałszywą nazwą.

Celem sprawowania nadzoru nad wymienionymi wyżej artykułami utworzone będą Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku. Miasta, liczące ponad 50 000 mieszkańców, obowiązane są utrzymywać własne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku. Organa do tego powołane mają prawo dokonywania kontroli w sklepach, fabrykach, na targach i t. d. i mogą w celu badania pobierać próby odnośnych przedmiotów, przyczem należy sporządzić protokół i wydać kwit na pobraną próbę. Jeżeli okaże się, że próba jest bez zarzutu, może właściciel zażądać odszkodowania za pobraną próbę.

Na wypadek przekroczenia przepisów tego rozporządzenia przewidziane są kary bardzo surowe, a mianowicie kara więzienia do lat 3, grzywna do 3000 zł, przyczem jeżeli sprawca mógł przewidzieć większe niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi, wówczas może być ukarany nawet ciężkiem więzieniem do 10-cu lat i grzywną do 10 000 zł. Sąd może również w razie skazania za jedno z przestępstw przeciwko niniejszemu rozporządzeniu pozbawić winnego prawa prowadzenia przedsiębiorstwa na czas oznaczony.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 25 czerwca 1928 r. i obowiązuje na całym obszarze Państwa, prócz województwa śląskiego.

Traktat handlowy z Rumunją.

Związek Fabrykantów prosi firmy zainteresowane w eksporcie z Polski do Rumunii wzgl. imporcie z Rumunji o możliwie spieszne przesłanie dezyderatów wszelkich, a szczególnie celnych i taryfowo-kolejowych celem przedłożenia ich Ministerstwu Przemysłu i Handlu na wypadek rewizji umowy handlowej z Rumunją.

Rewizja umowy handlowej mogłaby stać się aktualną wskutek zamierzonej przez Rumunję zmiany taryfy celnej i kolejowej.

Traktat handlowy polsko-węgierski.

Związek Fabrykantów prosi firmy zainteresowane w obrocie handlowym z Węgrami o zakomunikowanie wszelkich postulatów dotyczących naszych stosunków handlowych z Węgrami.

Postulaty te przedstawi Związek Ministerstwu Przemysłu i Handlu do rokowań, które się w najbliższym czasie w sprawie rewizji umowy handlowej rozpoczną.

Zwrot cła przy wywozie barwników.

Ukazało się rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 4 kwietnia br. (Dz. Ust. Nr. 47 poz. 466) w sprawie zwrotu cła przy wywozie barwników, a mianowicie:

Przy wywozie zagranicę barwników, wytworzonych w kraju zezwala się na zwrot cła, uiszczanego za sprowadzone z zagranicy, zużyte do wyrobu tych towarów materiały, podług następujących norm:

za 100 kg barwników 130 zł

Zwrot cła uskutecznia się zapomocą kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne na podstawie zaświadczeń związków eksportowych, po stwierdzeniu wywozu towarów zagranicę.

Zwrot cła przy wywozie żelazocjanków, błękitów oraz ługu potasowego.

Ukazało się rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 4 kwietnia br. (Dz. Ust. Nr. 47 poz. 467) przepisy którego brzmią:

Przy wywozie zagranicę żelazocjanków, błękitu oraz ługu potasowego, wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot cła, uiszczanego za sprowadzone z zagranicy materiały zużyte do wyrobu tych towarów, podług następujących norm:

za 100 kg żelazocjanku potasowego	17,80 zł
„ 100 „ błękitów paryskiego i „Milori“	24,— zł
„ 100 „ żelazocjanku sodowego	12,50 zł
„ 100 „ ługu potasowego	2,10 zł

Uwaga: Zwrot cła uskutecznia się zapomocą kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne na podstawie zaświadczeń związków eksportowych, po stwierdzeniu występu towarów zagranicę.

Zwrot cła przy wywozie kapeluszy i stożków.

Ukazało się rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 4 kwietnia br. (Dz. Ust. Nr. 47 poz. 468) na mocy którego paragraf 1 rozporządzenia z dnia 10 sierpnia 1927 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie kapeluszy i stożków (Dz. Ust. Nr. 74 poz. 650) otrzymuje brzmienie następujące:

Przy wywozie zagranicę kapeluszy i stożków wołokowych (wełnianych) barwionych, wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot cła uiszczanego za sprowadzone z zagranicy zużyte do wyrobu tych towarów barwniki podług następujących norm:

za 100 kg kapeluszy i stożków wołokowych (wełnianych) barwionych	82,50 zł
--	----------

Cło wywozowe od żyta i mąki żytniej.

Ukazało się rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 30 marca br. (Dz. Ust. Nr. 45 poz. 445), które termin mocy obowiązującej rozporządzenie z dnia 15 stycznia 1927 r. w sprawie ustanowienia cła wywozowego od żyta i mąki żytniej przedłuża do dnia 30 września 1928 r. włącznie

Zwrot cła przy wywozie wyrobów włókienniczych.

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 4 kwietnia br. (Dz. Ust. nr. 47 poz. 464) ustala:

Przy wywozie zagranicę wyrobów włókienniczych, wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot cła, uiszczanego za sprowadzone z zagranicy, zużyte do wyrobu tych towarów barwniki i chemikalia podług następujących norm:

za 100 kg tkanin bawełn. białych wykończ.	2,— zł
„ 100 „ tkanin bawełnianych kolor.	43,— zł

za 100 kg tkanin wełnianych kolorowych	82,50 zł
„ 100 „ tkanin półwełnianych kolor.	63,— zł
„ 100 „ wyr. dzianych bawełn. białych	2,— zł
„ 100 „ wyr. dzianych bawełn. kolor.	43,— zł
„ 100 „ wyr. dzianych wełn. kolor.	82,50 zł
„ 100 „ wyr. dzianych półwełn. kolor.	63,— zł

Uwaga: Zwrot cła skutecznia się zapomocą kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne na podstawie zaświadczeń związków eksportowych potwierdzenia występkę towarów zagranię.

Zwrot cła przy wywozie obrabiarek.

Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 4 kwietnia br. (Dz. Ust. nr. 47 poz. 465) ustala:

Przy wywozie zagranicę obrabiarek do metali i drzewa, wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot cła, uiszczanego za sprowadzone z zagranicy zużyte do wyrobu tych towarów materiały podług następujących norm:

za 100 kg obrabiarek do metali i drzewa 26,— zł

Uwaga: Zwrot cła skutecznia się zapomocą kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne na podstawie zaświadczeń związków eksportowych, po stwierdzeniu wywozu towarów zagranicę.

Nowe przepisy o egzekucji administracyjnej.

W Dzienniku Ustaw Nr. 36 ogłoszone zostało rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, regulujące postępowanie przymusowe w administracji, to znaczy egzekucję administracyjną (w odróżnieniu od sądowej). Najważniejsze zasady tego rozporządzenia przedstawiamy poniżej:

Z reguły stosować zawsze należy najłagodniejszy środek przymusowy, o ile on tylko prowadzi do celu. Egzekucję na majątku przeprowadzić wolno tylko o tyle, o ile przez to nie będzie zagrożone minimum utrzymania osoby zobowiązanej oraz osób, przez nią utrzymywanych. O ile chodzi o kwoty wyższe, niż 10 tysięcy złotych, wówczas władza polityczna może przekazać sprawę sądowi, celem wdrożenia egzekucji sądowej. Wogóle mogą instytucje, którym przysługuje prawo egzekucji administracyjnej, wdrożyć zamiast tego egzekucję sądową.

Przed wykonaniem egzekucji winno w każdym wypadku nastąpić poprzednie zagrożenie zastosowania środków przymusowych, przyczem należy wymienić termin, po upływie którego przymus będzie zastosowany. Przeciwno zarządzeniu egzekucyjnemu można wnieść odwołanie do władzy przemysłowej (do Województwa względnie Starostwa), odwołanie to nie ma jednak mocy wstrzymującej. Egzekucję z reguły przeprowadzać wolno jedynie w dni powszednie i w porze dziennej.

Celem egzekucji świadczeń pieniężnych zarządzić może władza administracyjna zajęcie i sprzedaż ruchomości oraz zajęcie poborów, natomiast inne środki egzekucyjne, jak sekwestracja i sprzedaż nieruchomości, przeprowadzić może tylko Sąd. Przy egzekucji na ruchomościach obowiązują co do dopuszczalności tej egzekucji te same przepisy, które obowiązują przy egzekucji sądowej. Sprzedaż zajętych przedmiotów nastąpić może najwcześniej w dwa tygodnie po zajęciu i to z reguły w miejscu, gdzie zdeponowano zajęte przedmioty. Właściciel, obecny przy licytacji, może domagać się, aby pewne przedmioty były sprzedane wcześniej, niż inne. Na pierwszej licytacji nie można sprzedawać przedmiotów poniżej ceny oszacowania, jednakże na drugim przetargu licytacyjnym może sprzedaż nastąpić nawet poniżej tej ceny. —

Rozporządzenie powyższe wchodzi w życie z dniem 25 kwietnia rb.

Eksport.

Pewna firma **niemiecka** pragnie nawiązać stosunki handlowe z firmami polskimi, trudniącymi się wyrobem maszyn rolniczych oraz handlem temi maszynami.

Pewna firma **gdańska** pragnie nawiązać stosunki handlowe z polskimi wytwórniami obuwniczymi.

Pewna firma **litewska** pragnie importować z Polski wszelkiego rodzaju wyroby drzewne, tkaniny i artykuły galanteryjne.

Pewna **niemiecka** firma importowo-eksportowa pragnie nawiązać stosunki handlowe z polskimi dostawcami włośia, rogu i kopyt, oleju fuzlowego i ziół leczniczych.

Pewna firma **niemiecka** pragnie importować z Polski drzewo.

Pewna firma **włoska** pragnie importować z Polski grzyby suszone.

W **Hiszpanji** jest wielkie zapotrzebowanie na szczotki toaletowe w luksusowej oprawie. Największy zbyt mają szczotki do paznokci w oprawie z drzewa bukowego, hebanu, palisandru oraz inkrustowane kością słoniową, raz jest również zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju maszyny elektryczne, maszyny dynamo itp.

W **Egipcie** mogą znaleźć dobry zbyt wstążki wszelkich gatunków.

W **Danji** jest wielkie zapotrzebowanie na półfabrykaty metalowe jako to: rury stalowe i lane, blachy wszelkiej grubości, żelazo w kształcie liter „T” i „U” oraz wszelkiego rodzaju żelazo handlowe i śruby.

W **Argentynie** jest zapotrzebowanie na wszelkie drobne przedmioty metalowe. Największy zbyt mają zamki, okucia budowlane i wszelkie naczynia metalowe domowego użytku.

W **Grecji** jest wielkie zapotrzebowanie na przędzę bawełnianą, przyczem sezon na ten artykuł trwa przez następujące miesiące: luty, marzec, kwiecień, sierpień, wrzesień. W Grecji mogą również znaleźć zbyt wszelkie drobne artykuły metalowe, gdyż produkcja krajowa nie jest w stanie pokryć zapotrzebowania.

Na **Kubie** jest zapotrzebowanie na szkło i wyroby szklane.

W **Peru** mogą znaleźć zbyt wszelkiego rodzaju tapety.

Na Ziemiach Polski Zachodniej

„ŻYCIE GOSPODARCZE“

jest jedynem pismem broniącym skutecznie interesów przemysłu.

Wyrób własny!

Ceny fabryczne!

Szan. P.P. Fabrykantom, Hurtownikom, Urzędom i wszelkim innym instytucjom,

platy podłogowe, do mycia okien, do froterowania, do czyszczenia maszyn, platy na pochodnie, kurzawki, taśmy kolorowe do pakowania, odpadki do czyszczenia maszyn
i t.d. poleca

**WYTWÓRNIĄ PLATÓW PODŁOGOWYCH
I DO FROTROWANIA**

Poznań, ul. Piotra Wawrzyniaka nr. 14.

**Wyrób własny z surowca krajowego!
Popierajcie przemysł i handel polski!**

Związek Fabrykantów — Sekcja chemiczna podaje W. PP. Fabrykantom do wiadomości, iż pod kierownictwem fachowca-chemika założono biuro porady, zaopatrzone w obfitą literaturę fachową i informujące interesentów w sprawach patentowych, technicznych oraz innych związanych z produkcją chemiczną. **Godziny przyjęć: od 9—13.**

Ministerstwo Przemysłu i Handlu komunikuje, iż w drugiej połowie maja rb. wyjeżdża p. Merdinger do Meksyku, celem objęcia stanowiska konsula polskiego tamże.

Pan Merdinger ma zamiar urządzić w Meksyku stały pokaz próbek towarów oraz cenników przemysłu polskiego, które to przedmioty mogłyby być przesłane do Meksyku razem z bagażem jego.

Komunikując o tem Ministerstwo Przemysłu i Handlu zwraca się z prośbą do wszystkich instytucji gospodarczych, aby spowodowały nadesłanie próbek, cenników, katalogów ilustrowanych itp. jaknajrychlej pod adresem firmy C. Hartwig w Warszawie, ul. Towarowa 20 opatrzonych napisem: „do dyspozycji p. Konsula Merdingera“.

Ministerstwo nadmieniam, iż nadsyłanie tych katalogów próbek itp. leży we własnym interesie firm, chcących nawiązać stosunki handlowe z Meksykiem.

Blizszych szczegółów odnośnie do artykułu które mogą mieć powodzenie na rynku meksykańskim udziela Związek Fabrykantów.

Na Ziemiach Polski Zachodniej **„Życie Gospodarcze“** jest jedynym pismem broniącym skutecznie interesów przemysłu,

Wyroby firm krajowych, godnych polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1928.

Armatura

Władysław Jezierski, w Poznaniu, ul. Słowackiego 38. Przedstawiciel „SAM“ Sp. Akc. Münstermann w Katowicach.

Barwniki nietrujące

Domagalski i Ska., Poznań, św. Marcin 34 i Garncarska 8.

Bielizna

Jan Ebertowski w Poznaniu, ul. Wroniecka 6/8 tel. 2160-2825. W. Rakowski w Poznaniu, ulica Poczтова 1.

Chemikalja

Wszelkie dla aptek, drogerji i fabryk dostarcza firma R. Barcikowski S. A. Poznań.

Czekolada

Goplana Tow. Akc. w Poznaniu, ul. św. Wawrzyńca 28.

Dezynfekcyjne środki, lyzol, kreolina

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Dezynfekcyjne środki

Wszelkie dla aptek, drogerji i fabryk dostarcza firma R. Barcikowski S. A. Poznań.

Dębina stolarska, dębowe dykty

B. Bystrzycki T. A. Orzechowo.

Druki

F. K. Ziolkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122.

Drukarnia Polska, T. A. w Poznaniu, ul. św. Marcin 70.

Fabryka Czekolady, Konfektów, Cukierków i Drazetek

Venetia Sp. Akc. Poznań, ul. Dąbrowskiego 97 — Telefon 69-65.

Fabryka Farb

Wielkopolska Fabryka Farb w Poznaniu, plac Wolności 17.

Fabryka krawatów, szelek, rękawiczek i chusteczek

Hałas i Kajetaniak w Poznaniu, ulica Wielka 10.

Gazety

Kurjer Poznański, św. Marcin 70. Oredownik Wielkopolski, ulica św. Marcin 70.

Getry (kamasze filcowe)

Poznańska Fabryka Getrów Właśc. Stefan Kałamański, Poznań, Plac Wolności 6, Telefon nr. 2135—3300.

Instalacje

W. i St. Hedinger w Poznaniu, ul. św. Marcin 26.

Konfekcja męska

Lewandowski i Ska w Poznaniu ul. Wielka 11.

F. Lisiecki, Poznań, Stary Rynek 10.

Lakiery i pokosty

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Litograficzne druki

F. K. Ziolkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122

Maszyny rolnicze

H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.

Centrala Pługów Parowych Poznań, ul. Piotra Wawrzyńca 28—30.

Mydła

J. i St. Stempniewicz w Poznaniu, ul. Głogowska 55.

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc., Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Mydło szare (miękkie)

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Oleje eterycz. i esencje

Domagalski i Ska. w Poznaniu, św. Marcin 34

Opakowania i kartonaze

F. K. Ziolkowski i Ska, Poznań, Górna Wilda 122.

Perfumy

J. i St. Stempniewicz w Poznaniu, ul. Głogowska 55.

Piwo

Browar Huggera w Poznaniu, ulica Półwiejska 25.

Rowery,

części rowerowe

„Inventia“ Spółka Akcyjna, Poznań

Samochody

Brzeskiauto Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 29.

Siatki druciane

A. Zwierzchowski i Ska, Fabryka lin konopnych, stalowych oraz siatek i wyrobów druczanych w Poznaniu i Czerwonaku, biura ul. Podgórna 10a tel. 4007.

Sukna

Poznańska Fabryka Sukna w Poznaniu, Naramowice.

Siatki żarowe

Żar Tow. Akc. w Nowym Tomyślu.

Sztuczny nawóz

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5

Tokarki precyzyjne

szybkotnące 180/280 x 1000, 1500 i 2000 mm.

Tow. Akc. „Wiepofana“ Poznań, Dąbrowskiego 81.

Transport towarów

C. Hartwig, Sp. Akc. w Poznaniu, ul. Towarowa 20.

Wagony i Parowozy

H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.

Wódki

„Akwawit“, Tow. Akc. w Poznaniu, ulica Cieszkowskiego 5.

Zakłady Stolarskie

Zjednoczone Zakłady Stolarskie, Witajewski i Wojciechowski w Poznaniu, ul. Wybickiego 13-14

Wielkopolska Fabryka Wyrobów Papierowych Kazimierz Świerkowski

Centrala i zakłady fabr. Pleszew Wlkp. — Telefon 55

Poznań Oddziały handlowe: Bydgoszcz
W. Garbary 49 Tel. 30-64 ul. Jagiellońska 29 Tel. 14-89
Największa w kraju mechan. wytwórnia torebek i opakowań

LAKIERY

wszelkiego rodzaju, gotowe farby olejne, pokosty, mydła techniczne, rdzeniowe, rozmaite mydła szare; do dezynfekcji: Sanizol i Kreolinę poleca

w najlepszej jakości na dogodnych warunkach

Spółka Akcyjna „BLASK”

Poznań-Starołęka

Biura: Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 5

H. CEGIELSKI Tow. Akc.

POZNAŃ, GÓRNA WILDA 136

TELEFON Nr. 42-76

wyrabia w swoich zakładach:

ADR. TEL. „HACEGIELSKI”

PAROWOZY i WAGONY KOLEJOWE

szeroko- i wąskotorowe, jako to: węglarki, platformy, wagony do przewozu bydła

i ptactwa, wagony lodownie, cysterny, wagony pocztowe i osobowe

KOTŁY PAROWE

najnowszych systemów i wszelkich rozmiarów na różne ciśnienia pary, ekonomizery systemu Stierle i paleniska z rusztami mechanicznymi przystosowanymi do palenia miałem węglowym

KOMPLETNE INSTALACJE

dla cukrowni, rafinerji cukru, gorzelni, rektyfikacji, mączkarni i syropiarni

WALCE SZOSOWE

14½ i 10 tonowe,

beczkowozy i wozy mieszkalne

LOKOMOBILE PAROWE

przewoźne i stacyjne

do celów rolniczych i przemysłowych

MASZyny ROLNICZE

młocarnie do parowego zapędu, stertniki do słomy, młocarnie kieratowe, kieraty, siewniki rządowe, grabie konne automatyczne, kopaczki, brony talerzowe, spulchniacze dłutowe podglebia, ugniatacze Camobella

ODLEWY STALOWE i ŻELAZNE

dla wszystkich celów przemysłowych

KONSTRUKCJE ŻELAZNE

wszelkiego rodzaju

ZBIORNIKI

do gazów i płynów

URZĄDZENIA TRANSPORTOWE

suwnice, podnośniki i przenośniki stałe

i przewoźne, urządzenia do masowego transportu

PROSPEKTY i KOSZTORYSY BEZPŁATNIE NA ŻĄDANIE

Związkowa Centrala Maszyn

Tow. Akc.

Ul. Ratajczaka 16

POZNAŃ

Tel. 2280 i 2289

Maszyny i narzędzia rolnicze
wszelkiego rodzaju
oraz części zapasowe

Generalne reprezentacje:

H. Cegielski Tow. Akc.: garnitury parowe do młócenia

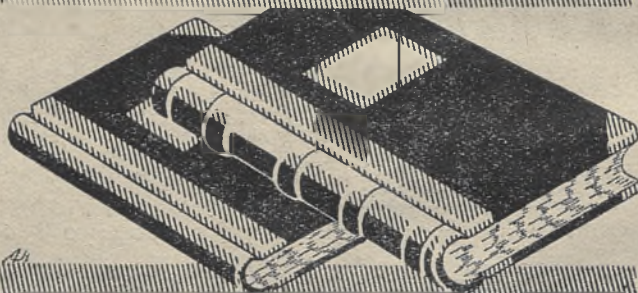
Massey - Harris: maszyny żniwne, motory naftowe

Aktiebolaget Baltic: centryfugi do mleka

Prosimy zażądać oferty!

Prosimy zażądać oferty!

KSIEGI HANDLOWE

KRĘGLEWSKIEGO

Znaczek fabryczny

Znaczek fabryczny

F. K. ZIÓŁKOWSKI i Sp.

Sp. z o. o.

ZAKŁAD LITOGRAFICZNY
FABRYKA KARTONAŻY

POZNAŃ, GÓRNA WILDA 122 — TELEFON 29-28 — ROK ZAŁ. 1896

PERFUMY
WODY KOŁOŃSKIE
MYDŁA

KALIA
JSTE

PRZODUJĄ W POLSCE

J. & S. Stempniewicz

WARSZAWA POZNAŃ RADOM

BROWARY HUGGERA

Tow. Akc.

Poznań, ulica Półwiejska 25

Telefon 3037 i 3047.

Słodownie i fabryka lodu

polecają swoje wyborowe piwa:

KRYSTAŁ (jasne pilzneńskie)

PORTER

SPECJAŁ ciemne (monachijskie)

Wielkopolska
Fabryka Bielizny

W. Rakowski - Poznań
ul. Pocztowa nr. 1 Telefon 25 77

BIELIZNA MĘSKA

Koszule pikowe, sportowe,
nocne oraz kalesony, koł-
nierzyki pikowe, kolorowe,
sztywne i gumowe; mankiety
płócienne, białe, kolorowe,
gumowe. Chusteczki do nosa

Wykonanie własne i pierwszorzędne!

BENZYN

OLEJE

BENZOL

do maszyn, do motorów, do
cylindrów maszyn parowych,
automobilowe, wulkanowe do
wywrotków, gazowe i inne.

Smary | Stale tłuszcz
na osie | Towe

Asfalt - Gudron

Specjalność:

Oleje amerykańskie

„METEOR” i „VACUUM”

znane z pierwszorzędnej jakości

Wyłączna sprzedaż na Województwo Poznańskie
Benzyny błękitnej i esencji „BOYCE-ITE”

HURTOWNIA OLEJÓW SKALNYCH
L. RUCIŃSKI i ST. JANKOWSKI

Aleje Marcinkowskiego 7 Poznań Telefon 17-15 i 34-60

F. Lisiecki Poznań, STARY RYNEK

Największa fabryka wykwintnej odzieży męskiej i dla chłopców

Oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska 111

Gotowa odzież moja zastępuje zupełnie odzież miarową

Wykonanie modne i trwałe przy zużyciu jaknajlepszych dodatków

prawdziwe tylko z powyższem
nie zastrzeżonym znakiem ochronnym

W. i ST. HEDINGER

ODDZIAŁ HANDLOWY

TELEFON 20-68 POZNAŃ ŚW. MARCIN 26

Zjednoczone Zakłady Stolarskie

Poznań -- Wilda

ulica Wybickiego 13-14

**Fabryka okien, drzwi
i wszelkich robót budowlanych
Architektura Wewnętrzna**

Telefon 23-40

Telefon 23-40

**Specjalność:
Urządzenia biurowe, składowe, bankowe**

**Konta bankowe:
Bank Gospodarstwa Krajowego w Poznaniu.**

SAMOCZODY WSZELKIEGO RODZAJU

**PRZYBORY i CZĘŚCI, WARSZTATY MECHANICZNE,
FABRYKĘ KAROSERYJ, GARAŻE i SZKOŁĘ SZOFERÓW**

POLECA

„BRZESKIAUTO“ Sp. Akc. POZNAŃ

ZAŁOŻ. 1894 r.

ULICA DĄBROWSKIEGO 29

TEL. 63-23, 63-65, 34-17

Mechaniczna
Fabryka Odzieży
męskiej i dla chłopców

K. Bogajewski

POZNAŃ

Stary Rynek 59/60

narożnik ul. Wrocławskiej.

Najkorzystniejsze źródło zakupu

Tel. 2005

Tel. 2005

**POZNAŃSKA
FABRYKA SUKNA**

T. z o. p.

POZNAŃ-NARAMOWICE

Telefon 16-19.

Telefon 16-19.

FABRYCZNY SKŁAD HURTOWY

Poznań

Stary Rynek 46/47, I. p. — Tel. 50-04.

Wyrabia materiały czysto-wełniane jak:
boštyny, flausze, ulstry, ubraniowe i t. d.

Przyjmuje zamówienia na większe partje
materiałůw mundurowych, liberyjnych,

również wyrabia
wełnianą watę na kołdry.

HARTWIG KANTOROWICZ NAST.

TOW. AKC.

POZNAŃ

Zał. 1823 roku

Zał. 1823 roku

Najwytworniejsze

Likiery i wódki

Własny zakład rektyfikacyjny — Gorzelnia koniaków

Eksport do krajów zamorskich

Bank Związku Spółek Zarobkowych

Spółka Akcyjna

**Instytucja centralna:
Poznań — Plac Wolności nr. 15.**

Oddziały w kraju:

**Warszawa, ulica Jasna nr. 8,
Lwów, Kopernika 4,
Kraków, Rynek Główny nr. 19,
Wilno, ulica Mickiewicza nr. 1.
Bydgoszcz, Plac Teatralny nr. 4,
Toruń, ulica Szeroka nr. 14,
Grudziądz, ul. Józ. Wybickiego 11/13,
Łódź, ulica Sienkiewicza nr. 24,**

**Lublin, Krakowskie Przedmieście nr. 45,
Radom, Plac 3 Maja,
Kielce, ulica Sienkiewicza nr. 54,
Piotrków, Plac Kościuszki,
Sosnowiec, ulica 3 Maja nr. 9,
Katowice, ulica Warszawska nr. 7,
Bielsko, ulica Piłsudskiego 13.**

**Wolne Miasto Gdańsk:
Holzmarkt 18.**

Zagranicą:

**Paryż, — Banque de l'Union des Sociétés Cooperatives,
Succursale de Paris 82, rue Saint Lazare Paris (9-e)**

Załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości.

**Adres telegraficzny
w kraju i New-Yorku: „Zarobkowy“ w Paryżu: „Bezeteseb“.**